

Hjem > Promilleafgiftsfonden > 2012 > Robuste økonomiske analyser > **Regnskabsanalyse: Ti års udvikling i planteavl**

Regnskabsanalyse: Ti års udvikling i planteavl

Driftsresultatet i 2011 blev i gennemsnit på 241.000 kr. pr. bedrift. Resultatet er lidt bedre end det, der blev opnået i 2010. Artiklen er trykt i pjecen Produktionsøkonomi Planteavl 2012.

Med virkning fra efteråret 2011 er definitionerne af bedriftstype ændret i Videncentret for Landbrugs økonomidatabase. Tidligere skulle mindst to tredjedele af standarddækningsbidraget komme fra planteproduktionen. Den nye definition kræver, at mere end 50 pct. af omsætningen kommer fra planteproduktionen, for at bedriften karakteriseres som en planteavlsbedrift.

Samtidig er der i nærværende analyser udeladt bedrifter, hvor der er en stor indtægt af aktiviteter uden for planteproduktionen. I andre analyser om økonomi på bedrifterne indgår planteavlsbedrifter med denne supplerende indtægt, da de er med til at skabe virksomhedernes samlede indtjening.

Da der er ændret i datagrundlaget og definitionerne, skal en vurdering af forskelle mellem 2011 og tidligere år ske med forsigtighed og med forbehold for ændringer i datagrundlaget.

Tabel 1 viser den økonomiske udvikling for heltidsplanteavlsbrug de seneste ti år. Resultaterne er baseret på årsrapporter og suppleret med afgrødernes dækningsbidrag fra produktionsgrensregnskaber, der er indberettet til Videncentret for Landbrugs økonomidatabase. Der er data fra 456 bedrifter i analysen i 2011.

Ud fra oplysninger om blandt andet areal og afgrødesammensætning fra Danmarks Statistik, er de 456 bedrifter vægtet til at repræsentere 1.232 planteavlsbedrifter på landsplan i 2011.

Tabel 1. Ti års udvikling i resultaterne for heltidsbedrifter med planteavl

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Antal bedrifter	3.972	3.765	3.223	2.914	2.818	2.918	3.023	3.314	2.630	1.232
Antal ha	138	142	161	169	168	171	175	188	180	205
- heraf forpagtet ha	46	48	63	58	63	57	58	66	61	64
Hkg kerne i korn pr. ha ¹⁾	62	65	64	63	59	60	64	70	62	62
	Beløb i 1.000 kr.									
Totaløkonomi										
Bruttoudbytte	1.859	2.085	2.203	1.540	1.755	2.419	2.348	2.445	2.831	2.558
heraf mark	1.368	1.586	1.303	934	973	1.845	1.685	1.721	2.100	2.046
Dækningsbidrag	1.289	1.503	1.554	1.014	1.203	1.731	1.584	1.501	1.873	1.758
Kapacitetsomkostninger	757	800	883	790	849	1.109	1.213	1.319	1.291	1.229
heraf løn	104	117	142	100	109	189	162	206	189	121
heraf maskinstation	57	61	99	77	84	98	119	139	120	172
heraf afskrivninger	225	234	261	245	260	325	370	349	365	346
Afkoblet EU-støtte ²⁾				363	389	402	415	453	435	472
Finansieringsomkostninger	422	432	513	499	527	657	1.014	845	822	760
Driftsresultat	109	271	159	88	216	367	-227	-210	195	241
	Beløb i kr.									
Økonomi i udvalgte produktionsgrene										
DB kr. pr. ha, vinterhvede	5.697	6.821	6.225	3.539	4.507	8.485	6.814	3.659	6.753	6.925
Pris kr. pr. hkg vinterhvede	76	89	93	80	89	159	110	81	131	137
DB kr. pr. ha, vinterraps	4.809	6.304	6.435	2.455	4.350	4.786	9.016	4.642	5.343	7.841
Pris kr. pr. hkg vinterraps	165	176	168	151	176	205	291	209	230	303

¹⁾ Udbytte vægtet efter dyrket areal i vårbyg, vinterbyg, vårhvede, vinterhvede, triticale, rug og havre.

²⁾ Ha-støtten blev i 2005 omlagt til en EU-støtte, som ikke indgår i bruttoudbyttet.

Det dyrkede areal pr. bedrift er øget

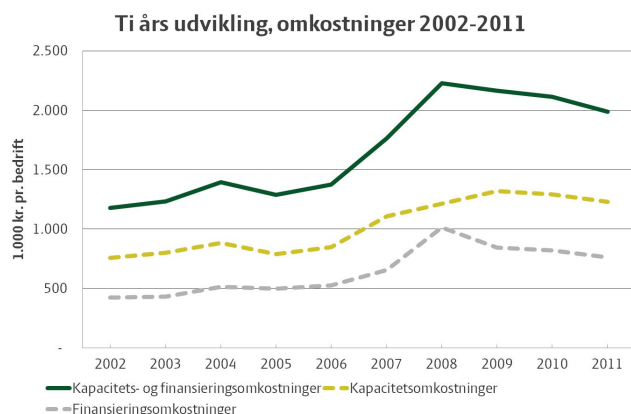
Det dyrkede areal pr. bedrift har været støt stigende gennem hele perioden, dog med et mindre fald i 2010. I nærværende analyse er det dyrkede areal pr. bedrift på 205 ha i gennemsnit. Som gennemsnit har stigningen været på godt 3 pct. om året. Stigningen fra 180 ha til 205 ha fra 2010 til 2011 må delvist tilskrives den omtalte ændring i datagrundlaget. Det tilforpagtede areal udgør ca. en tredjedel af det samlede dyrkede areal.

Bruttoudbytte og dækningsbidrag

Bruttoudbyttet i 2011 har været lidt mindre end i 2010. Høstudbyttet har været på stort set samme niveau i 2011 som i 2010 og noget under niveauet i 2009.

Ved sammenligning af dækningsbidrag skal man være opmærksom på, at EU-støtten fra 2005 er afkoblet og derfor ikke inkluderet i dækningsbidraget. For at kunne sammenligne er EU-støtten derfor inkluderet i dækningsbidraget vist i figur 2.

Måles dækningsbidraget i kr. pr. ha og korrigeres for EU-støtten, så er det gennemsnitlige dækningsbidrag, målt i årets priser, faldet fra 9.341 kr. pr. ha i 2002 til knap 8.576 kr. pr. ha i 2011.

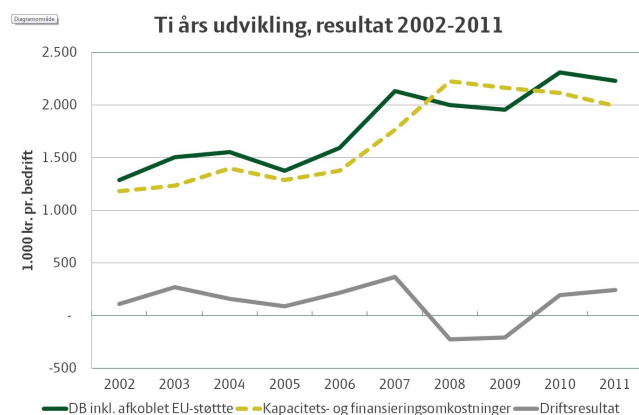

Figur 1. Udvikling i kapacitets- og finansieringsomkostninger samt den resulterende samlede omkostning i perioden 2002-2011 i årets priser (ikke korrigeret for prisudvikling).

Kapacitetsomkostningerne er nogenlunde uændrede

Kapacitetsomkostningerne er tilnærmelsesvist uændrede fra 2009 til 2010 og er faldet en smule fra 2010 til 2011. Der er samtidig sket en udvidelse af det dyrkede areal pr. bedrift.

Figur 1 viser udviklingen i kapacitets- og finansieringsomkostninger i de seneste ti år. Der ses en stigning i de samlede kapacitets- og finansieringsomkostninger udtrykt ved den grønne graf, som også går igen i figur 2. Der er dog et svagt fald fra 2008-2011. Udviklingen er en konsekvens af stagnerende kapacitetsomkostninger og svagt faldende finansieringsomkostninger i perioden 2009 til 2011.

Figur 2. Udvikling i dækningsbidrag inkl. EU-støtte, kapacitets- og finansieringsomkostninger og driftsresultat i perioden 2002-2011 i årets priser (ikke korrigeret for prisudvikling).

Finansieringsomkostningerne er samlet set næsten uændrede

Finansieringsomkostningerne er faldet en anelse i 2011.

Finansieringsomkostningerne dækker dog i højere grad end kapacitetsomkostningerne over forskydninger mellem de enkelte poster. Gælden er steget med gennemsnitligt 700.000 kr. pr. bedrift til i gennemsnit godt 16 mio. kr. pr. bedrift, hvilket skyldes både investeringer og finansiering af forrige års underskud. Til gengæld er renten faldet så meget, at renteudgifterne er blevet 100.000 kr. mindre. Der er realiseret et tab på værdipapirer på næsten 100.000 kr. i 2011, tabet på værdipapirer var i 2010 på 116.000 kr. Samlet resulterer det i faldende finansieringsomkostninger.

Driftsresultatet, målt i årets priser, er steget fra 109.000 kr. pr. bedrift i 2002 til 241.000 i 2011. Der har i perioden været store udsving i det gennemsnitlige driftsresultat pr. bedrift, hvilket ses i figur 2.

Læs pjecen [Produktionsøkonomi Planteavl 2012.](#)